

rundt i Landet have Mindretal at støtte sig til, kunne faa den Indflydelse, som tilkommer dem i Forhold til deres Tal; men hvis man gaar til Forholdstalsvalg i store Kredse, naar man tillige, at ikke blot de saglige og politiske, men ogsaa de stedlige Interesser og Krav kunne faa den Indflydelse, som det er naturligt for dem at have i en Folkeforsamling, samtidig med at vi ville komme noget bort fra, at vore Folketingsbehandlinger faa det Sogneraads-Præg, som de efter min Mening ofte have haft.

Imidlertid ligger Spørgsmaalet om Forholdstalsvalg maaske ikke endnu for — og om det kan komme til at ligge for, ved jeg ikke endnu, men hvad jeg ved, er, at hvad der for os er det afgørende under denne Sags Behandling, er, at det ikke bliver blot paa Papiret, at denne Ordning kaldes en *midlertidig* Valgkredsordning, og at der tilvejebringes Sikkerhed for, at den ikke hindrer, men tværtimod med Nødvendighed kan føre til en Grundlovsændring, hvor Spørgsmaalet om Forholdstalsvalg kan komme til endelig Afgørelse, og saa tillige at den ikke hjælper noget frem, for hvilket vi maa ønske under en endelig Løsning af dette Spørgsmaal at have sat en Bom. Der kommer jeg saa ind paa et Spørgsmaal, som har en aktuel Betydning ved Behandlingen af denne Sag, nemlig Tallet af Folketingsmænd. Nu antager jeg, at mange ikke mindst efter den sidste Finanslovbehandling ville være enige med mig i, at det maaske var heldigere at kunne mindske Medlemstallet noget end at forøge det. Imidlertid er det klart, at ved den Vej, ad hvilken vi her skulle hjælpe paa Forholdene, vil det være nødvendigt at gaa til nogen Forøgelse, men denne maa da være saa ringe som overhovedet muligt, naar det, som skal være Lovens Formaal, skal kunne naas indenfor den nuværende Grundlovs Ramme. Hvad der i saa Henseende kan ændres, er jo vel noget, der først kan blive ordentligt behandlet indenfor et Udvalg. Men allerede med de Oplysninger, vi have i Motiverne, er der nogle Kredse, som jeg har vanskeligt ved at forstaa Nødvendigheden af at oprette, naar man vil begrænse sig til saa faa nye Kredse som muligt.

Jeg vil dog først nævne en Ting, som er dragen frem fra forskellige andre Sider, nemlig at man har bevaret Lejrekredsen og derved har nødvendiggjort, at Amager blev lagt til de københavnske Kredse, hvorved vi have faaet 3 københavnske Kredse, som tilmed ere i ret kraftig Vækst, med et uforholdsmæssig stort Indbyggerantal. Saa vidt jeg har

kunnet se af Motiverne, har Statistisk Bureau foreslaaet at nedlægge Lejrekredsen, derved vilde man blandt andet kunne naa, at den ydre Del af Amager, den Del, der ligger udenfor Sundbyerne, kunde vedblive at høre til en sjællandsk Landkreds, hvad jeg antager, at Flertallet af Vælgerne ønsker, fordi de ere Landboere, og fordi deres Indflydelse, hvis de komme ind i en Bykreds, fuldstændig forsvinder. Men man vil tillige naa, at der ikke bliver tre urimelig store københavnske Kredse. Der er derfor Grund til at spørge om, hvorfor man vil bevare Lejrekredsen. I Motiverne ser jeg da ikke anden Grund anført dertil end den historiske Ret, denne Kreds har til at bestaa. Den historiske Ret, denne Kreds har til at bestaa, er vel nærmest den, at den i nogle Aar har været Holstein-Ledreborgs og senere fhv. Landbrugsminister Ole Hansens Kreds. Men jeg kan ikke se, at det er tilstrækkeligt til, at man ikke her gaar med til den naturlige Ordning, som var foreslaaet af Statistisk Bureau, men oprettholder den ganske urimelig lille Lejrekreds.

Hvad der imidlertid har undret mig endnu mere, er, at man vil oprette nogle nye Kredse, som jeg ikke i Motiverne har fundet nogen virkelig Basis for. Man foreslaar saaledes, at Vejle Amt skal have en ny Valgkreds, at Hjørring Amt ligeledes skal have en ny Valgkreds, og at Aalborg Amt skal have 2 nye Valgkredse. Det oplyses i Motiverne, at Kredsene i København—Frederiksberg og Amager og hele Maribo Amt efter den her foreslaaede Ordning gennemsnitlig ville faa over 4,000 Vælgere — jeg gaar ud fra Vælgertallet, ikke fra Folketallet, skønt jeg kunde ramme det, jeg ønsker at gøre opmærksom paa, bedre ved at bruge Folketallet, men jeg gaar ud fra Vælgertallet, fordi det kendes fra Aaret 1909, medens Folketallet kun kendes fra 1906, saaledes at Vælgertallet giver det paalideligste Grundlag. Medens de nævnte Valgkredse altsaa ville faa godt 4,000 Vælgere, have Valgkredsene i Hjørring Amt, som man nu vil give en ny Kreds, den Dag i Dag et dog noget mindre Middeltal, nemlig 3,877 Vælgere, medens Vejle Amts har 3,903. Aalborg Amt vil, hvis det faar en ny Kreds i Stedet for som foreslaaet 2, faa Middeltallet 3,722, altsaa slet ikke meget mere end det normale 3,631. Dette slog mig straks, men saa tænkte jeg, at det maaske var bedre motiveret der, hvor det var særlig omtalt i Bemærkningerne. Imidlertid saa jeg da til min Forbavselse, at det der motiveres saaledes: „Ved at